

Actieplan voor hogere inzet recycklaat

Foto: Veolia Polymers

De komende jaren moeten fabrikanten veel meer gerecyclede kunststoffen in hun producten verwerken. Een groot aantal partijen kan daar een rol bij spelen. Het 'Actieplan Toepassen kunststof recycklaat' benoemt deze partijen en de maatregelen die zij kunnen nemen om de verwerking van recycklaat aantrekkelijker te maken.

Het actieplan is het antwoord op de huidige achterblijvende inzet van het recycklaat. Hierdoor komt de doelstelling uit de Transitieagenda Kunststoffen (1000 kton in 2030) in gevaar. Jos Keurentjes, voorzitter van het Transitieteam Kunststoffen, spreekt van een ongelijke strijd met virgin kunststof. "Pakweg een jaar geleden werd er naar de industrie gekeken, zo van: nu zijn jullie aan zet. Inmiddels weten we dat de economische werkelijkheid een goed functionerende markt in de weg zit. Voor de prijs van virgin materiaal valt gewoon niet in te zamelen en te recyclen."

De overheid en andere marktpartijen kunnen circulair gaan inkopen

De focus in het actieplan ligt in eerste instantie op het vlot trekken van de vraag. "Dat is op zeer korte termijn nodig. Ik zie beweging bij de grote gebruikers, maar hier is ook nog steeds sprake van koudwatervrees. Dat kan met enige mate van lichte dwang worden weggenomen. Met een beetje zachtjes duwen proberen we de markt in de goede richting te brengen."

Uitleggen waarom

Actie wordt onder meer verwacht van de producenten en merkeigenaren. Zij worden verzocht om waar mogelijk recycklaat in te zetten, of aan hun afnemers uit te leggen waarom dat (nog) niet kan. Actie wordt ook verwacht van de overheid en andere marktpartijen. Zij kunnen circulair gaan inkopen en in de aanbestedingsregels per productgroep een haalbaar minimum percentage circulaire grond-

stoffen opnemen. Die percentages kunnen jaarlijks omhoog worden bijgesteld.

Het actieplan bevat ook maatregelen op de langere termijn, bedoeld om het aanbod te ontwikkelen. Deze maatregelen zitten in het 'hardere' domein. Zo moeten de overheid, inzamelaars en sorteerdere fors gaan investeren in de kwaliteit en kwantiteit van het inzamelen en sorteren. Producenten van kunststoffen moeten investeren in chemische recycling. Dat kan zorgen voor voldoende capaciteit om ook de lastige afvalstromen tot circulaire grondstoffen op te werken (250 kton in 2030). Recyclers gaan bij voldoende marktvaart versneld investeren in hoogwaardige mechanische-recyclingcapaciteit (750 kton in 2030).

Perspectief

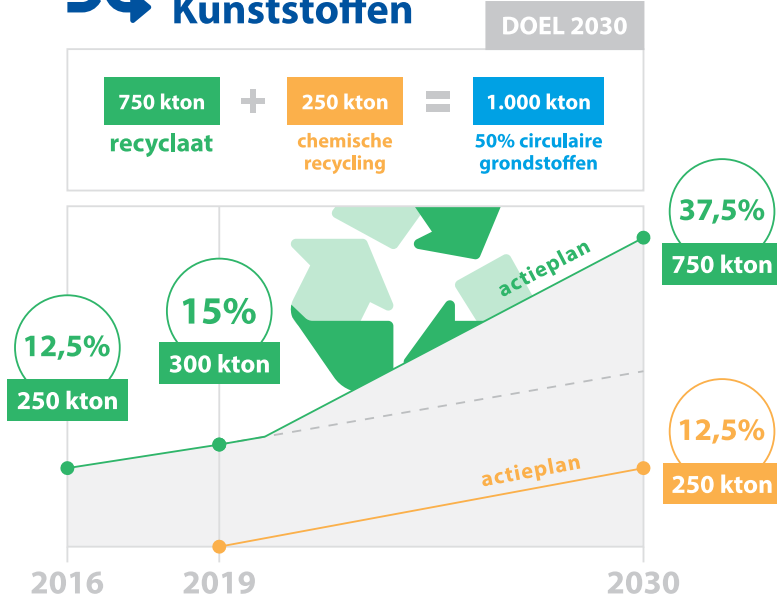
Dit soort investeringen is hard nodig om vraag en aanbod beter op elkaar te laten aansluiten, zegt Ad Broeckx van NRK Recycling. "Op de Europese markt is nu niet voldoende verwerkingscapaciteit. Willen we toegroeien naar een circulaire economie, dan moeten de nationale en Europese overheden fors in de capaciteit investeren. Van onze eigen overheid mag je verwachten dat ze duidelijkheid geeft. Bedrijven willen ook best zelf investeren, maar dan moet er wel perspectief zijn."

Een evidente manier om dat perspectief te bieden, is nieuwe wetgeving. In het actieplan worden verschillende aanbevelingen gedaan, zoals belastingvoordelen op recycklaat en een verplicht aandeel recycklaat in nieuwe producten (zie ook het kader bij dit artikel). "Dit zijn maatregelen die we in het plan wel noemen, maar waar we niet op kunnen wachten", zegt Keurentjes. "Wetgeving op die gebieden gaat er ongetwijfeld komen, maar het zijn politieke besluiten op minimaal Europees niveau."

Hoopvolle toekomst

Het actieplan wordt de komende maanden uitgewerkt en vervolgens aangeboden aan (demissionair) staatssecretaris Stientje van Veldhoven (I&W). Broeckx wil het plan geen reddingsboei voor de recyclers noemen. "Maar het draagt wel bij. We zetten het thema op de kaart en stimuleren de

Transitieagenda Kunststoffen

bewustwording. Stappen zijn nodig, daar ligt nu een helder plan voor op tafel. We moeten het thema blijven benoemen en aan de gang houden, anders valt het stil en gaat iedereen weer over tot de orde van de dag.”

Ook Keurentjes is hoopvol over de toekomst. “Ik denk dat het actieplan gaat helpen om, samen met het inmiddels opgeleverde Actieplan Biobased kunststoffen, de doelstelling voor 2030 te halen. Als we dat voor elkaar krijgen, zullen er ook allerlei nieuwe technologieën op tafel komen. Deze

zijn nu al in ontwikkeling en kunnen leiden tot een hoger rendement op recycling, want ook dat is nog niet goed. Zo komen uiteindelijk grotere volumes in de recycling terecht. Het is een zelfversterkend verhaal: we maken de inzet van recycleat aantrekkelijk, daarmee komen er nieuwe technologieën met een hoger rendement en uiteindelijk méér recycling.”

Bestaande initiatieven

Het actieplan is opgesteld door een zogeheten ‘trekkers-team’ samen met Partners for Innovation en met inbreng van bedrijven uit de kunststofketen, zowel van de aanbodaals de vraagkant, ngo’s, kennisinstellingen en overheden. In het plan zijn de reeds lopende initiatieven samengebracht, zoals de Green Deal ‘Betrouwbaar bewijs voor toepassen van kunststof recycleat’, het Doorbraakproject van het Versnelingshuis CE en een project van NEN en de NRK, met als doel het opstellen van Europese CEN-vraaggestuurde standaarden. Aan het actieplan zijn maatregelen toegevoegd in vier categorieën: bevorderen van de vraag naar recycleat, ontwikkelen van het aanbod, ketensamenwerking om vraag en aanbod beter te laten aansluiten en marktvoorwaarden en economische prikkels.

De kernboodschap van het actieplan is gepubliceerd op www.nrk.nl. Hier vindt u ook de kernboodschap van het ‘Actieplan Biobased kunststoffen’. ■

Foto: Van Weeren

“Tegen goedkoop nieuw plastic blijft het moeilijk concurreren”

Achter de schermen worden plannen gemaakt voor een verplicht aandeel kunststof recycleat in nieuwe producten. Dat zei Stientje van Veldhoven in aanloop naar het online seminar Future Proof Plastics (november 2019). De staatssecretaris heeft in de EU-Milieuraad de commissie opgeroepen om met een voorstel te komen. Volgens Van Veldhoven moet er ook meer aandacht komen voor het slim ontwerpen van producten, met oog voor de levensduur en hergebruik. In het nieuwe Milieubeleidskader komt de focus meer op de voorkant van de keten. Om de keten te sluiten zal ook de kwaliteit van het recycleat moeten verbeteren. “Hoogwaardig recyclen van verschillende soorten plastics en de afzet van recycleat zijn nog steeds grote uitdagingen. De lage olieprijs helpt daar ook niet bij. Tegen goedkoop nieuw plastic blijft het moeilijk concurreren. De kwaliteit van het recycleat moet omhoog, zodat de toepassing ervan in nieuwe producten praktischer en logischer wordt.”

